

SAMENVATTING VERKENNING MIGRATIE LANDELIJKE VOORZIENINGEN

Met de komst van de Omgevingswet gaan per 1-1-2021 de drie landelijke voorzieningen (Activiteitenbesluit Internet Module (AIM), het Omgevingsloket Online (OLO) en Ruimtelijkeplannen.nl (RP.nl)) op in het nieuwe Omgevingsloket. Het nieuwe Omgevingsloket is de centrale plek waar straks alle digitale informatie over de fysieke leefomgeving samenkomt. Zo kan iedereen informatie over de leefomgeving op één plek bekijken en direct gebruiken.

In het Omgevingsloket kunnen gebruikers checken of ze een vergunning of melding moeten doen en een aanvraag of melding indienen. Ook kunnen ze zich oriënteren via regels op een kaart. Bevoegd gezagen en hun uitvoeringpartners gaan hiervoor de huidige landelijke voorzieningen “afsluiten” en met hun (nieuwe) lokale systemen aansluiten op het digitaal stelsel Omgevingswet Landelijke Voorziening (DSO-LV). Om een beeld te krijgen van de impact van deze verandering, is in opdracht van de programmaraad een verkenning gedaan.

Scope migratie landelijke voorzieningen

Onder migratie verstaan we: de vervanging van de drie huidige landelijke voorzieningen door DSO-LV én het “afsluiten” en aansluiten door bevoegd gezagen. De verkenning beperkt zich tot twee zaken:

1. het vervangen van de landelijke voorzieningen
2. het afsluiten en aansluiten door bevoegd gezagen

De verkenning geeft inzicht in de impact van de migratie van de huidige voorzieningen bij de bevoegd gezagen op drie sporen: Organisatie, Inhoud en Techniek. De verdere transitie en transformatie is buiten scope van deze verkenning.

Korte schets van de migratie per voorziening

Van ruimtelijkeplannen.nl naar regels op de kaart

De *landelijke voorziening* ruimtelijkeplannen.nl (RP.nl) bestaat uit een voorkant (raadpleegfunctionaliteit), en een aantal belangrijke componenten aan de achterkant. Voor de voorziening RP.nl is de gehele periode tot 2029 relevant en gaat het minder specifiek om acties tot 1-1-2021. De voorziening blijft in het kader van het overgangsrecht vanaf 2021 het DSO-loket ‘voeden’ met de ruimtelijke plannen die voor 1-1-2021 zijn vastgesteld en die juridisch zijn omgezet naar het *tijdelijk omgevingsplan*.

Met betrekking tot dit overgangsrecht is een aantal zaken relevant voor de migratie:

- De raadpleegfunctionaliteit (website en viewer) van RP.nl gaat per 1-1-2021 uit de lucht;
- Per 1-1-2021 worden er geen nieuwe ruimtelijke plannen conform de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) meer in procedure gebracht;
- Voor de provincies geldt dat de nieuwe omgevingsverordeningen op 1-1-2021 in werking moeten zijn;
- Alle ruimtelijke plannen worden vanaf 1-1-2021 getoond via het DSO-LV; dit loket toont zowel de ‘oude’ ruimtelijke plannen als de nieuwe omgevingswetbesluiten;
- DSO-LV ontsluit deze plannen wel via de overbruggingsfunctie maar biedt geen ondersteuning voor IMRO plannen;
- Bestemmingsplannen die bij inwerkingtreding van de Omgevingswet in procedure zijn kunnen nog tot 2025 worden ingelezen in RP.nl;

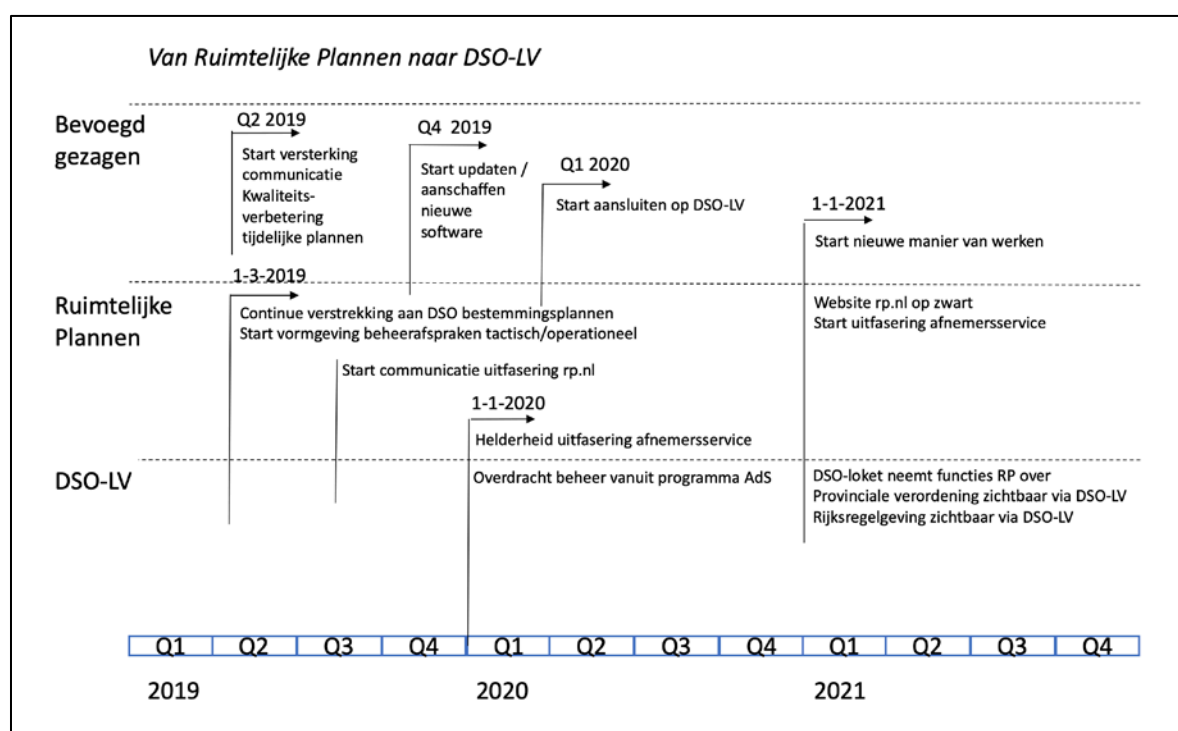
- In de periode van 2025 tot 2029 is er sprake van een uitfasering, waarbij nog moet worden gekeken naar wijzigingen van bestaande plannen onder WRO als gevolg van rechterlijke uitspraken.

Acties bevoegd gezagen

Vanuit bevoegd gezagen en uitvoeringsorganisaties zijn de volgende acties te formuleren:

- 2019 Q2: Kwaliteitsverbetering van plannen die nu op RP.nl zijn gepubliceerd.
- 2019 Q3: Capaciteit plannen voor aansluiten op DSO-LV en LVBB.
- 2019 Q4: Testen van weergave huidige plannen in de nieuwe DSO-LV viewer.
- 2019 Q4: Bepalen hoe lang de organisatie de hybride situatie met twee plansystemen in de lucht wil houden incl. afspraken met leveranciers over updates/onderhoud.
- 2019 Q4: Aansluitscenario kiezen voor aansluiten op DSO-LV en LVBB.
- 2019 Q4: Updaten dan wel aanschaffen van nieuwe software voor beleid onder de Omgevingswet.
- 2020 Q1: Aansluiten op DSO-LV en LVBB.

De belangrijkste acties rond de migratie van ruimtelijkeplannen.nl in een tijdslijn weergegeven:

Migratie van OLO en AIM naar DSO-LV checken en indienen

Vanaf 1 januari 2021 is het niet meer mogelijk om een aanvraag of melding in te dienen in OLO of AIM of hierin een check te doen op regelgeving. Alle functionaliteit rondom checken, aanvragen en melden voor de Omgevingswet is dan geborgd in het nieuwe Omgevingsloket. De aanvragen en meldingen ingediend voor 1-1-2021 worden tijdelijk, en deels met functionaliteit uit de oude voorzieningen, ondersteund.

De ambitie is om de meeste inhoud van OLO en AIM in DSO-LV te ontsluiten. Dit zijn toepasbare regels en vragenbomen voor het checken op de zogenaamde topactiviteiten en de indieningsvereisten voor activiteiten die nu door OLO worden aangeboden. Er is hier nadrukkelijk sprake van een groeimodel, waarbij voor inwerkingtreding van de wet een minimum, initieel via de zogenaamde bruidsschat, wordt aangeleverd.

Voor de migratie van OLO en AIM zijn een aantal uitgangspunten te benoemen:

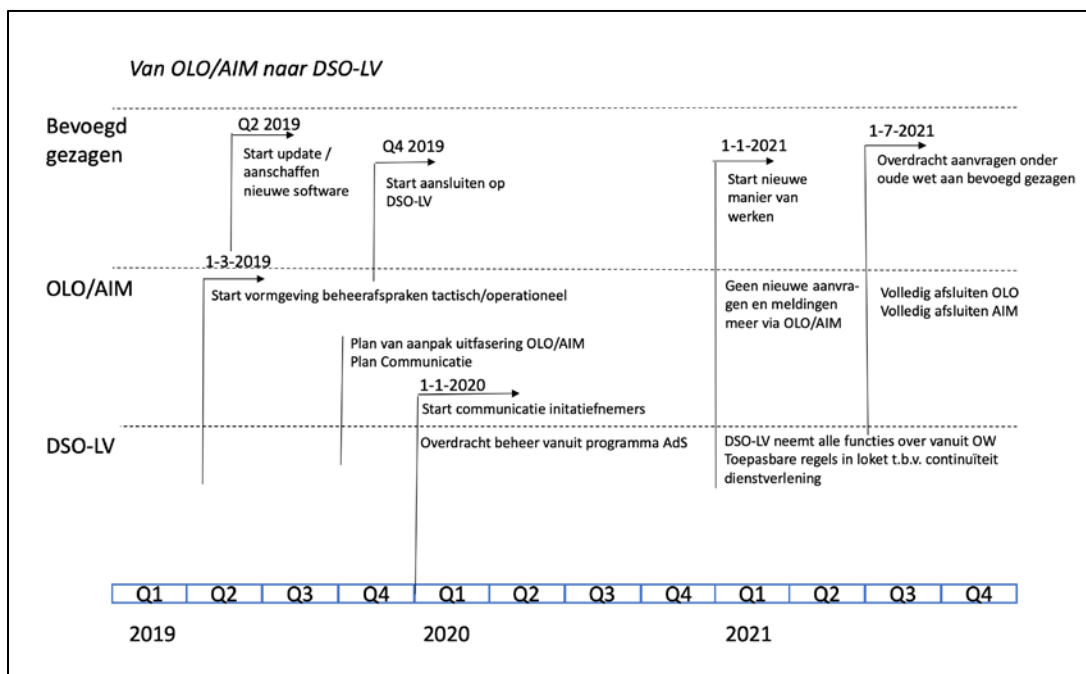
- **Helderheid voor de initiatiefnemer staat centraal:** de initiatiefnemer moet tijdig weten waar hij of zij aan toe is, dus op welke wijze een vergunning wordt afgehandeld in het oude en nieuwe juridische stelsel. Communicatie rond conceptaanvragen is hier van groot belang.
- **Voorkeur voor scheiden van OLO-aanvragen met DSO-aanvragen:** om eenvoud te houden en vermenging tussen ‘oud’ met ‘nieuw’ te voorkomen bestaat bij experts een duidelijke voorkeur om de vergunningsaanvragen van voor 1-1-2021 via de oude voorzieningen af te handelen en om alle nieuwe aanvragen via de nieuwe voorziening af te handelen.
- **OLO wordt 6 maanden na inwerkingtreding Omgevingswet uitgezet:** Het valt niet uit te sluiten dat een aantal langlopende aanvragen van voor 1-1-2021 nog niet helemaal afgehandeld is op 1-7-2021. Het lijkt alleen niet wenselijk om hier de oude voorzieningen voor in de lucht te houden. Hiervoor wordt nog naar oplossingen gezocht.
- **Medio 2020 is er een hybride aansluiting op OLO en DSO-LV:** Leveranciers worden gestimuleerd hun software zodanig in te richten om vanaf medio 2020 aanvragen uit zowel OLO als DSO-LV te kunnen ontvangen. Uit DSO-LV komen tot 1-1-2021 alleen “testaanvragen” binnen, na 1-1-2021 komen alle aanvragen hieruit binnen.

Acties bevoegd gezagen

Vanuit bevoegd gezagen en uitvoeringsorganisaties zijn de volgende acties te formuleren:

- 2019 Q2: Bepalen aansluit- en migratiestrategie VTH- en Zaaksysteemsoftware voor aansluiting op DSO-LV.
- 2019 Q3: Capaciteit plannen voor aansluiten op het nieuwe Omgevingsloket.
- 2019 Q4: Aansluiten eerste bevoegd gezagen op het nieuwe Omgevingsloket.
- 2020 Q2: Hybride aansluiting DSO-LV en OLO gereed hebben.

De belangrijkste acties rond de migratie van OLO en AIM in een tijdslijn weergegeven:

Aanbevelingen bevoegd gezagen en uitvoeringsorganisaties

De onderstaande aanbevelingen kunnen zowel betrekking hebben op een afzonderlijk bevoegd gezag of uitvoeringsorganisatie, dan wel op de vertegenwoordigers daarvan via de koepels. Waarbij sommige aanbevelingen meer van toepassing zijn op de ene dan op de andere koepel.

1. Sorteer tijdig voor op de gevolgen van uitfasering van de huidige voorzieningen

Voor de continuïteit van de dienstverlening is het essentieel dat bevoegd gezagen tijdig hun software updaten dan wel nieuwe software aanschaffen. Zonder deze software is het maken van nieuwe content (bijvoorbeeld een omgevingsplan dan wel toepasbare regels) niet mogelijk. Ook kan het bevoegd gezag dan niet aansluiten op DSO-LV.

De verantwoordelijkheid om tijdig voor te bereiden ligt primair bij het bevoegd gezag. De koepels kunnen bijdragen door hun communicatie over de migratie van de landelijke voorzieningen te intensiveren en door het updaten/aanschaffen van benodigde software te stimuleren.

2. Werk de migratiekalender uit op regionaal niveau

Het is aan te bevelen om op regionale schaal de implementatieplanningen van de afzonderlijke bevoegd gezagen en uitvoeringsorganisaties af te stemmen. Zeker als het gaat om de keten van het behandelen van aanvragen en meldingen. Dit vanwege de (systeem)afhankelijkheden tussen de ketenpartners. Heb hierbij ook aandacht voor beheersmaatregelen.

De verantwoordelijkheid hiervoor ligt primair bij de betreffende bevoegd gezagen.

3. Start Q4 2019 met technisch aansluiten

Zoals toegelicht in de conclusies, is een situatie waarbij alle partijen eind 2020 tegelijk aansluiten op DSO-LV niet wenselijk. Spreiden van de aansluitingen is noodzakelijk. Hiervoor wordt een plan(ning) opgesteld (zie aanbeveling 2). Vooruitlopend hierop is de verwachting dat in Q4 2019 al gestart moet worden met het aansluiten van de eerste bevoegd gezagen en uitvoeringsorganisaties.

In oktober 2019 gaan delen van DSO-LV in productie, waaronder de viewer, OZON, LVBB en de overbruggingsfunctie. Op het moment dat ook de software voor de bevoegd gezagen klaar is, kan het aansluiten starten. De voorkeur is om in Q4 eerst tien organisaties aan te sluiten op een van de twee ketens. Bijvoorbeeld twee provincies, vier gemeenten, twee omgevingsdiensten en twee waterschappen. Deze organisaties zijn dan technisch klaar voor de nieuwe situatie en kunnen al aan de slag met het DSO-LV zoals bijvoorbeeld met het “vullen van het Omgevingsloket” door het uploaden van juridische en toepasbare regels.

Het is wenselijk dat de koepels een concrete aanpak opstellen om bevoegd gezagen uit te nodigen om zich als koploper aan te sluiten op DSO-LV.

4. Ontwikkel en communiceer overkoepelende voorkeursscenario's voor het aansluiten op DSO-LV, heb hierbij expliciet aandacht voor het gebruik van digikoppeling

Zoals aangegeven in de conclusies, bestaan er diverse voorkeursscenario's voor het aansluiten op DSO-LV. Het is aan te bevelen dat de koepels deze scenario's uitwerken en uitdragen. Hierbij moet expliciet aandacht zijn voor de digikoppelingadapter, nodig voor het aansluiten op DSO-LV. Het advies is om in overleg te treden met Logius over een mogelijke piek in digikoppeling aansluitingen. Besteed hierbij ook aandacht aan slimme manieren van koppelen met een minimum aan handelingen bij het bevoegd gezag.

5. Creëer bewustzijn rond het maken van vragenbomen (toepasbare regels)

We raden de koepels aan de communicatie over nut en noodzaak van toepasbare regels te intensiveren. De toepasbare regels zijn weliswaar niet juridisch verplicht, maar zijn wel van belang voor de continuering van de dienstverlening. Ook moeten de koepels duidelijk aangeven:

- wat voor de bevoegd gezagen geregeld wordt (te weten: toepasbare regels voor indienen bij de bruidsschat, toepasbare regels voor checken topactiviteiten bij de bruidsschat);
- wat bevoegd gezagen zelf aanvullend moeten of kunnen regelen voor de continuering van hun dienstverleningsniveau (maken van eigen vragenbomen voor gevallen waarin de bruidsschat niet voorziet);
- welke ondersteuning de koepels bieden aan de bevoegd gezagen.

Hierbij moeten de koepels de bevoegd gezagen handvatten bieden om een eigen strategie te bepalen voor de kortere en langere termijn.

6. ***Intensiveer de voorlichting over het op orde brengen van de huidige ruimtelijke plannen***

Terugdringen van de 'vervuiling' in ruimtelijke plannen draagt bij aan de bruikbaarheid van het nieuwe Omgevingsloket (overbruggingsfunctie). Het gaat dan niet zozeer om de inhoud van het plan (en daarmee om een nieuwe procedure), maar om de raadpleegbaarheid en dienstverlening te verbeteren en vervuiling te verwijderen. Voor details verwijzen we naar het rapport *Data op orde* van Geonovum.

Het bewustzijn van met name gemeenten dient versterkt te worden, gecombineerd met het aanreiken van tools. De primaire verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de koepels (in het bijzonder VNG). De organisatie vanuit RP.nl is hierbij met name faciliterend ter ondersteuning van overkoepelende communicatie.